

DET KONGELIGE
HELSE- OG OMSORGSDEPARTEMENT

Rundskriv

Se adresseliste

Nr. I-2/2006

Vår ref

Dato

200601686 HL

10.02.2006

UTVIDET FYLKESKOMMUNALT TANNHELSETILBUD I 2006

Helse- og omsorgsdepartementet gir med dette en orientering om Stortingets budsjettvedtak om å iverksette et nytt tannhelsetilbud til rusmisbrukere. Samtidig informerer vi om videreføring av midler til tannbehandling for rusmisbrukere gitt i 2005, jf. rundskriv I-12/2005. Vi viser til St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 1 (2005-2006) Endring av St.prp. nr. 1 om statsbudsjettet 2006, jfr B.innst.S. nr. 11 (2005-2006). Helse- og omsorgsdepartementet har omtalt midlende under kapittel 761 post 63 Tilskudd til rusmiddeltiltak.

1. NYTT TANNHELSETILBUD TIL RUSMISBRUKERE

Bakgrunnen for ny ordning

Erfaringer fra en forsøksordning med utvidet fylkeskommunalt tannhelsetilbud (FUTT-prosjektet), har vist at personer som mottar andre kommunale tjenester enn hjemmesykepleie, har et stort tannbehandlingsbehov.

FUTT-prosjektet ble i perioden 2001-2003 gjennomført i regi av fylkene Vest-Agder, Hedmark og Nord-Trøndelag. Det ble gitt tilbud om tannhelsetjenester i enkelte kommuner i disse fylkene. De som fikk tilbud om tannhelsetjenester var:

- Eldre, langtidssyke og uføre med kommunale hjemmetjenester, men ikke hjemmesykepleie.
- Eldre, langtidssyke og uføre som pleies av pårørende, men som kvalifiserer for

- kommunale hjemmetjenester, hjemmesykepleie eller institusjonsplass.
- Personer i rusmiddelomsorgen
- Personer under psykisk helsevern

Rapporten fra Sosial- og helsedirektoratet om forsøksordningen med utvidet fylkeskommunalt tilbud om tannhelsetjenester 2001 - 2003 kan lastes ned via direktoratets nettsider på <http://www.shdir.no/publikasjoner/rapporter/>

Stortingets vedtak innebærer at personer i rusmiddelomsorgen skal gis et tilbud på landsbasis. Bevilgningen til formålet er et ledd i regjeringens samlede satsing på tiltak for rusmisbrukere.

Gjennomføring

Iverksetting av tannhelsetilbudet krever forberedelser i fylkeskommunen, blant annet kartlegging av antall personer, etablering av samarbeid med helse- og sosialtjenesten i kommunene, eventuell inngåelse av avtaler med private behandlere (tannleger og tannpleiere) og kompetansetiltak for tannhelsepersonell som skal stå for tannhelsehjelpen.

Med henvisning til både det nye tannhelsetilbudet, og øvrige tilskudd til tannbehandling av rusmisbrukere, vil vi oppfordre fylkeskommunene til et faglig samarbeid med relevante kompetansemiljøer innenfor rusfeltet.

Avgrensning av målgruppen

I forsøksordningen var målgruppen personer i rusmiddelomsorgen. Denne ble avgrenset til rusmisbrukere under kommunal rusomsorg, definert som hjelp fra kommunen i henhold til kapittel 4 og 6 i sosialtjenesteloven.

Ved iverksetting av tilbudet på landsbasis har departementet fastsatt målgruppen som: "Personer som på grunn av et rusmiddelproblem mottar tjenester etter sosialtjenestelovens § 4-2 bokstav a-d, jf § 4-3 i sosialtjenesteloven".

Organisering av tilbudet

Departementet har lagt til grunn i sine kostnadsberegninger for budsjettvedtaket, at tjenestene skal ytes vederlagsfritt. Prinsippene i § 2 i forskrift om vederlag for tannhelsetjenester i den offentlige tannhelsetjenesten skal legges til grunn så langt det er mulig. Dette innebærer at rusmisbrukere som mottar de nevnte tjenester i sammenhengende 3 måneder eller mer, skal gis vederlagsfrie tannhelsetjenester. Eventuelle utgifter til tanntekniske arbeider skal inkluderes, og tilbudet skal gis så lenge tjenestene vedvarer.

Det forutsettes at fylkeskommunene sørger for at det gis et regelmessig og oppsøkende tannhelsetilbud til målgruppen. Omfanget av tannhelsetilbudet skal basere seg på en individuell vurdering av den enkeltes behov. Behandlingen skal følge den standard fylket legger til grunn for nødvendig tannhelsehjelp til de prioriterte grupper etter lov om tannhelsetjenesten.

For å sikre at Stortingets bevilgningsvedtak blir fulgt opp, vil departementet oppfordre fylkeskommunene om å vurdere behovet for et lokalt vedtak om å innlemme gruppen i tannhelsetjenestelovens § 1-3, gruppe e.

Bevilgningsrammen

Stortinget har bevilget 37,5 mill. kroner til formålet i 2006. Innenfor dette beløpet er det anslått et behov for 10 mill. kroner til forberedelse av fylkeskommunalt tannhelsetilbud til personer under kommunal rusomsorg, og 27,5 mill. kroner til iverksetting av tilbudet. Midlene fordeles etter inntektssystemets kostnadsnøkkel og gis som økt rammetilskudd til fylkeskommunene fra Kommunal- og regionaldepartementet. Det legges til grunn at midler videreføres i 2007. Fordelingen for 2006 fremgår av vedlegg 1.

Tidspunkt for iverksetting

Som det fremgår av Stortingets budsjettvedtak, skal iverksetting av tjenestetilbudet skje så snart som mulig og senest innen 1. juli 2006.

2. VIDEREFØRING I 2006 AV MIDLER GITT TIL TANNHELSETILBUD TIL RUSMISBRUKERE I 2005

Rusmisbrukere under behandling i helseinstitusjon

Det fremgår av departementets rundskriv I-12/2005, at rusmisbrukere i helseinstitusjon har lovhjemlet rett til tannhelsetjenester etter § 1-3 c i tannhelsetjenesteloven.

Midler for 2006 inngår i Kommunal- og regionaldepartementets rammetilskudd.

Beløpet fra 2005 er justert til en bevilgning på årsbasis på omlag 16.5 mill kroner i 2006. Vedlegg 2 viser en oversikt over fordelingen i 2006.

Lavterskel helsetiltak i kommuner

Sosial- og helsedirektoratet forvalter midler til lavterskel helsetiltak som tildeles kommuner etter søknad. Midlene kan dekke tannhelsehjelp som inngår i slike tiltak. Rusmisbrukere som ikke greier å gjøre seg nytte av vanlige helsetjenester, skal få et tilgjengelig og gatenært helsetilbud gjennom lavterskel helsetiltak. Dette skal bidra til å bedre tunge rusmisbrukeres helse, livssituasjon og redusere faren for overdoser. Kommuner som mottar slikt tilskudd, står fritt til å velge hvordan de vil organisere tannhelsehjelpen. De kan for eksempel samarbeide med den offentlige tannhelsetjenesten i fylkeskommunen, eller kjøpe tjenester av private behandlere.

Tilskudd til kommuner hvor tannbehandling inngår i lavterskel helsetilbud, er i utgangspunktet ment å dekke utgifter til akutt tannhelsehjelp (fjerne smerter og infeksjoner).

Øremerket tilskudd til tannbehandling for innsatte i fengsel

Som en del av styrkingen av rusfeltet i 2006, har også Stortinget økt bevilgningen til det øremerkede tilskuddet til tannbehandling for innsatte i fengsel med 4 mill. kroner. Bakgrunnen er at en høy andel av innsatte er rusmisbrukere og/eller har psykiske

problemer. Midlene skal sikre nødvendig tannbehandling til langtidsinnsatte. Det vises for øvrig til rundskriv om tannhelsetjenesten for innsatte i fengsler (IK-28/89) fra Helsedirektoratet. Rundskrivet finnes på nettsidene til Statens helsetilsyn: http://www.helsetilsynet.no/templates/ArticleWithLinks_5435.aspx.

Med vennlig hilsen

Kjell Røynesdal e.f.
avdelingsdirektør

Hanne Lundemo
rådgiver

2 vedlegg

Adresseliste:

Landets fylkeskommuner
Landets kommuner
Landets fylkesmenn
Regionale helseforetak
Helseforetakene
Rikstrygdeverket
Sosial- og helsedirektoratet
Statens helsetilsyn
Kommunal- og regionaldepartementet
Arbeids- og inkluderingsdepartementet
Det odontologiske fakultet, UiO
Det odontologiske fakultet, UiB
Det medisinske fakultet, UiTø
Høgskolen i Tromsø
KS
Den norske tannlegeforening
Norsk tannpleierforening

Vedlegg 1

Fylke	Økning	Tannhelse-	Samlet	Samlet
	innbygger-	tjeneste	økning	økning
	tilskudd		ramme-	ramme-
			overføringer	overføringer
	<i>1 000 kr</i>	<i>1 000 kr</i>	<i>1 000 kr</i>	<i>kr. Pr. innb.</i>
	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
01 Østfold	30 698	1 857	32 554	126
02 Akershus	59 297	3 587	62 884	127
03 Oslo	51 649	3 124	54 772	103
04 Hedmark	26 879	1 626	28 505	151
05 Oppland	25 087	1 517	26 604	145
06 Buskerud	29 346	1 775	31 121	128
07 Vestfold	27 157	1 643	28 799	130
08 Telemark	21 944	1 327	23 272	140
09 Aust-Agder	15 020	908	15 929	154
10 Vest-Agder	22 731	1 375	24 106	149
11 Rogaland	53 700	3 248	56 948	145
12 Hordaland	61 113	3 696	64 810	145
14 Sogn og Fjordane	22 241	1 345	23 586	220
15 Møre og Romsdal	36 519	2 209	38 728	158
16 Sør-Trøndelag	35 801	2 165	37 966	139
17 Nord-Trøndelag	21 290	1 288	22 578	176
18 Nordland	42 454	2 568	45 022	190
19 Troms	24 359	1 473	25 832	169
20 Finnmark	12 715	769	13 484	185
Hele landet	620 000	37 500	657 500	143

Vedlegg 2

Fylke	Tannbeh.
	rusmisbr.
	<i>1 000 kr</i>
01 Østfold	1 974
02 Akershus	556
03 Oslo	2 697
04 Hedmark	1 307
05 Oppland	1 529
06 Buskerud	793
07 Vestfold	431
08 Telemark	904
09 Aust-Agder	97
10 Vest-Agder	890
11 Rogaland	1 043
12 Hordaland	1 307
14 Sogn og Fjordane	0
15 Møre og Romsdal	431
16 Sør-Trøndelag	1 182
17 Nord-Trøndelag	0
18 Nordland	459
19 Troms	487
20 Finnmark	361
Hele landet	16 448